

Vergaderjaar 2007–2008

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 120

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 februari 2008

Met deze brief geef ik uitvoering aan de motie-Aptroot (Vergaderjaar 2007/2008 26 643, nr. 114) waarin verzocht wordt de gekozen aanpak en aanbestedingsprocedure van het project GOUD te heroverwegen.

In deze brief geven wij de redenen waarom het uitvoeren van het project GOUD een goede zaak is. Ook geven wij een samenvatting van de waarborgen die rondom het project aangebracht zijn die ervoor zorgen dat de verschillende doelstellingen behaald kunnen worden waarbij het project beheersbaar en betaalbaar blijft. Tevens geven we aan welke open standaarden, in opvolging van de motie-Vos, omgezet zullen worden in aanbestedingseisen in het Programma van Eisen en Wensen van GOUD.

Redenen voor het project GOUD

Er is een aantal redenen waarom het project GOUD in augustus 2006 van start is gegaan. Belangrijke overwegingen waren:

- Het project GOUD bouwt op het streven om te komen tot een intensievere en flexibeler vorm van samenwerking binnen de rijksdienst. Het ondersteunen van projectministeries, rijks verzamelgebouwen en interdepartementale samenwerkingsverbanden wordt met de GOUD werkplek op een efficiënte, goed beheerbare en goed te beveiligen wijze mogelijk.
- Door de gezamenlijke beheerorganisatie die voor de GOUD werkplek ingericht gaat worden zal GOUD bij gaan dragen aan de taakstelling zoals vastgelegd in het programma Vernieuwing rijksdienst.
- De huidige software die op de werkplekken draait raakt verouderd; deze software kan dan niet meer geïnstalleerd worden op de nieuwe hardware die aangeschaft wordt.

Het wachten op Rijkswerkplek 2.0 is hierbij geen optie. Niet alleen zou de noodzakelijke samenwerkingsmogelijkheden nog jaren op zich laten wachten, ook zouden nodige efficiëntie verbeteringen in ICT-werkplekbeheer voorlopig niet gerealiseerd kunnen worden.

Waarborgen rondom GOUD

Omdat een ICT project nooit succesvol kan zijn als het als losstaande eenheid, geïsoleerd van de omgeving uitgevoerd wordt, is vanaf het begin van het project GOUD rekening gehouden met een aantal randvoorwaarden.

- *De motie-Vendrik en (op een later tijdstip) het actieplan Nederland Open in Verbinding (NOiV)*: vanaf de start van het project, ook tijdens het opstellen van de aanbestedingsdocumenten is rekening gehouden met de inhoud van de motie-Vendrik uit 2002. Het aanscherpen van de kabinetsplannen t.a.v. open standaarden en open source software zoals neergelegd in het actieplan NOiV heeft daarbij geleid tot een externe audit op en aanpassing van de aanbestedingsdocumenten.
- *Beheersbare en betaalbare ICT projecten*: door het aanbrengen van een knip tussen de voorkant (de GOUD werkplek) en de achterkant (de centrale systemen bij de deelnemende departementen) wordt een «big bang» voorkomen. Ook het in eerste instantie beperken van het project tot de werkplekken van 7 departementen zorgt voor een goede beheersbaarheid van het hele traject.
- *Continuïteit huidige dienstverlening*: door de centrale applicaties die momenteel binnen de departementen in gebruik zijn en die niet in de GOUD aanbesteding meedoen, als randvoorwaarde in het project mee te nemen wordt ervoor gezorgd dat de dienstverlening van de departementen niet in gevaar komt. Ook wordt er in dit kader voor gezorgd dat de plm. 1300 applicaties die momenteel op de werkplekken van de deelnemende departementen draaien, gebruikt kunnen blijven worden. Hierbij wordt wel geëist dat de nieuwe werkplek voorzien wordt van koppelvlakken die het mogelijk maken om op het moment dat deze centrale systemen gemoderniseerd of vervangen worden, deze wel via open standaarden te koppelen zijn.
- *Opmaat voor Rijkswerkplek 2.0*: door de flexibiliteit die in GOUD 1.0 ingebouwd wordt, onder andere door inzet van software virtualisatie en centrale beheermogelijkheden, is deze werkplek een goede opmaat naar Rijkswerkplek 2.0, die volledig aan Nederland Open in Verbinding zal voldoen.

Als extra waarborg én als opvolging van de motie-Vos (Vergaderjaar 2007/2008, 26 643, nr. 115) zullen in het aanbestedingsdocument GOUD alle relevante open standaarden, daar waar dit nog niet het geval was, van wensen omgezet worden in eisen.

Het gaat hierbij om de volgende open standaarden en hun toepassingen die door de door de leverancier aangeboden oplossing ondersteund moeten worden:

- Communicatie dient te gebeuren op basis van IPv4 netwerkprotocollen. In het bijzonder dient ondersteund te worden:
 - TCP en UDP
 - HTTP, HTTPS, FTP, DNS, IMAP, NNTP, POP3, RTP, SIP, SMTP, SNMP, SSH, SSL, TELNET
 - IPSec
 - LDAP
- Hulpprogramma's dienen de volgende open formaten te ondersteunen:
 - Png, JPG, SVG voor afbeeldingen,
 - MP4, MPEG voor beeld en geluid.
 - ODF voor documenten, inclusief conversie mogelijkheden van en naar oude formaten
- Voor de internet browser geldt de eis voor ondersteuning van:
 - HTTP, HTTPS, FTP, HTML, FTP als communicatie protocollen
 - ODF en PDF als formaten voor de inhoud
- ODF als bewerkbaar document formaat

- PDF als formaat om te presenteren
- iCalendar als standaard voor agenda informatie
- Het tekenpakket moet de formaten PNG, JPG, SVG ondersteunen
- Het database pakket dient de vraagtaal SQL te ondersteunen
- De beheertool dient de SNMP standaard te ondersteunen

Conclusie

Met het project GOUD beoogt het Kabinet meerdere doelstellingen te bereiken. Door rekening te houden met een aantal wezenlijke randvoorwaarden wordt naar onze mening optimaal voldaan aan eisen en wensen zoals in verschillende documenten (motie-Vendrik, programma Vernieuwing Rijksdienst en het actieplan Nederland Open in Verbinding) tot uitdrukking worden gebracht.

Het stopzetten of opknippen van het project zou het algeheel afbreken van de aanbestedingsprocedure betekenen, en daarmee een ernstige vertraging bij het realiseren van betere samenwerkingsmogelijkheden tussen ambtenaren en ook een grote vertraging bij het behalen van doelmatigheidsvoordelen. Bovendien zouden veel extra kosten gemaakt moeten worden en ontstaat juridische onzekerheid of de aanbesteding, in welke vorm dan ook op afzienbare tijd «überhaupt» opnieuw gestart zou kunnen worden.

Tenslotte merken wij op dat de huidige aanbesteding binnen de geldende omstandigheden optimaal gebruik gemaakt wordt van open standaarden en ruimte biedt voor open source software. Tevens biedt het concept mogelijkheden om in de toekomst verdere stappen te zetten.

Wij zijn al met al dan ook van mening dat het project GOUD in meerdere opzichten een goede stap in de goede richting is, zowel voor de ontwikkeling van de Rijkswerkplek als voor het actieplan Nederland Open in Verbinding. We gaan nu voortvarend verder met de volgende stappen in het aanbestedingsproces.

mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken, De minister van Financiën,
W. J. Bos